

Prisutvikling laks

Frank Asche

Oslo, 21.06.12

Universitetet
i Stavanger

Introduksjon

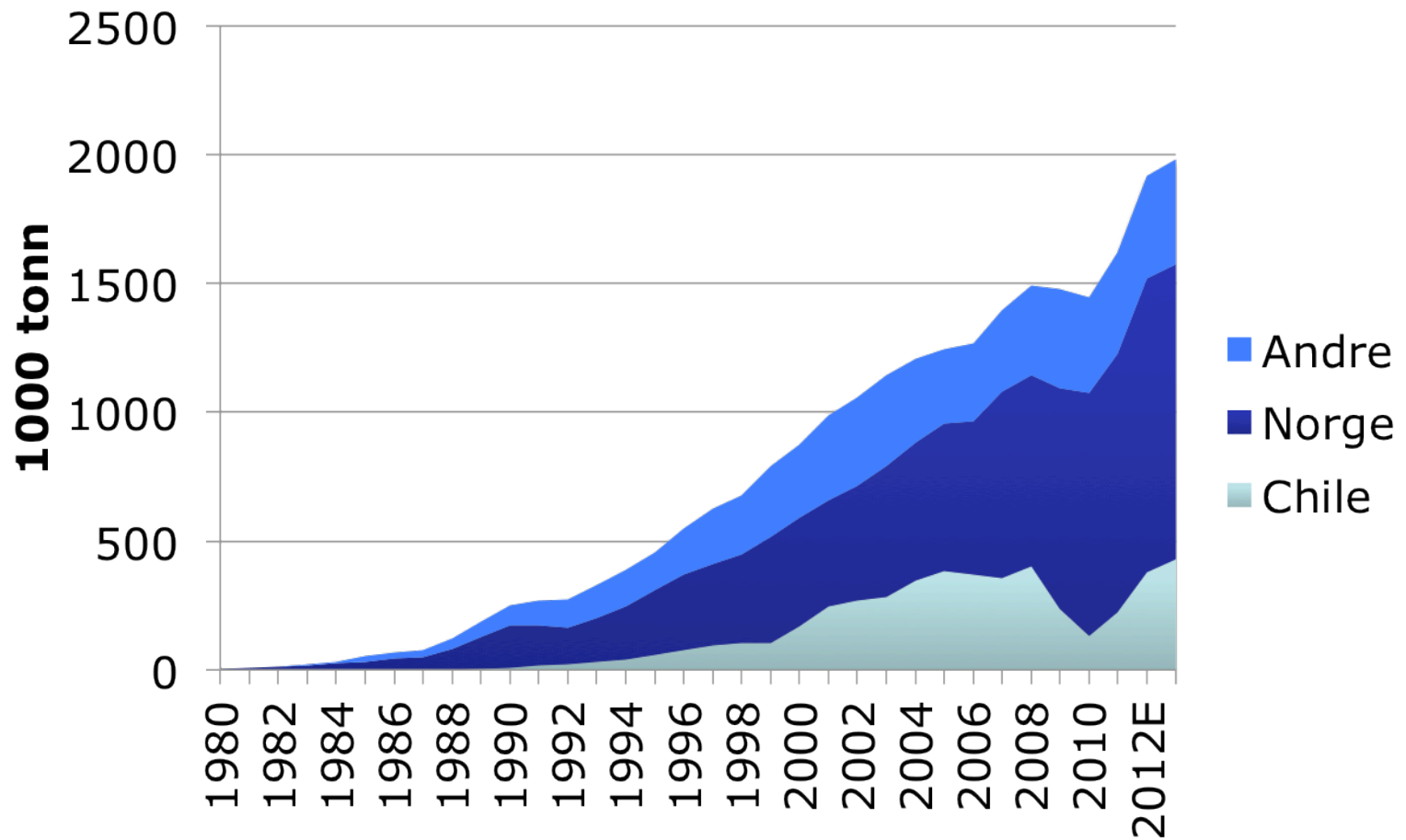
- Gitt prisnivået og biomassen som var i sjøen høsten 2011 var det grunn til å frykte en dyp bunn i 2012
- Så langt har det gått overaskende bra, og på store volum
- Produksjonsveksten vil etter alt å dømme avta utover høsten
- Hvis etterspørselsveksten holder seg synes det å være større oppside enn nedside på mellomlang sikt

Lakseproduksjonen øker igjen

- Chile er nesten tilbake hvor de var før krisen
  - Men har langt igjen til i forhold til veksttrenden før krisen
- Veksten i norsk produksjon forventes å avta utover høsten eller vinteren
- I 2011 og 2012 forventes produksjonsveksten å være ca. 12% og 18%, før den avtar til 4% i 2013
  - Størstedelen av veksten i 2013 forventes i Chile
- De andre produsentenes kvantum nådde en topp i 2003, og nådde dette nivået igjen først i 2011

Global produksjon av atlantisk laks, 1980-2013

Lakseproduksjonen er sårbar

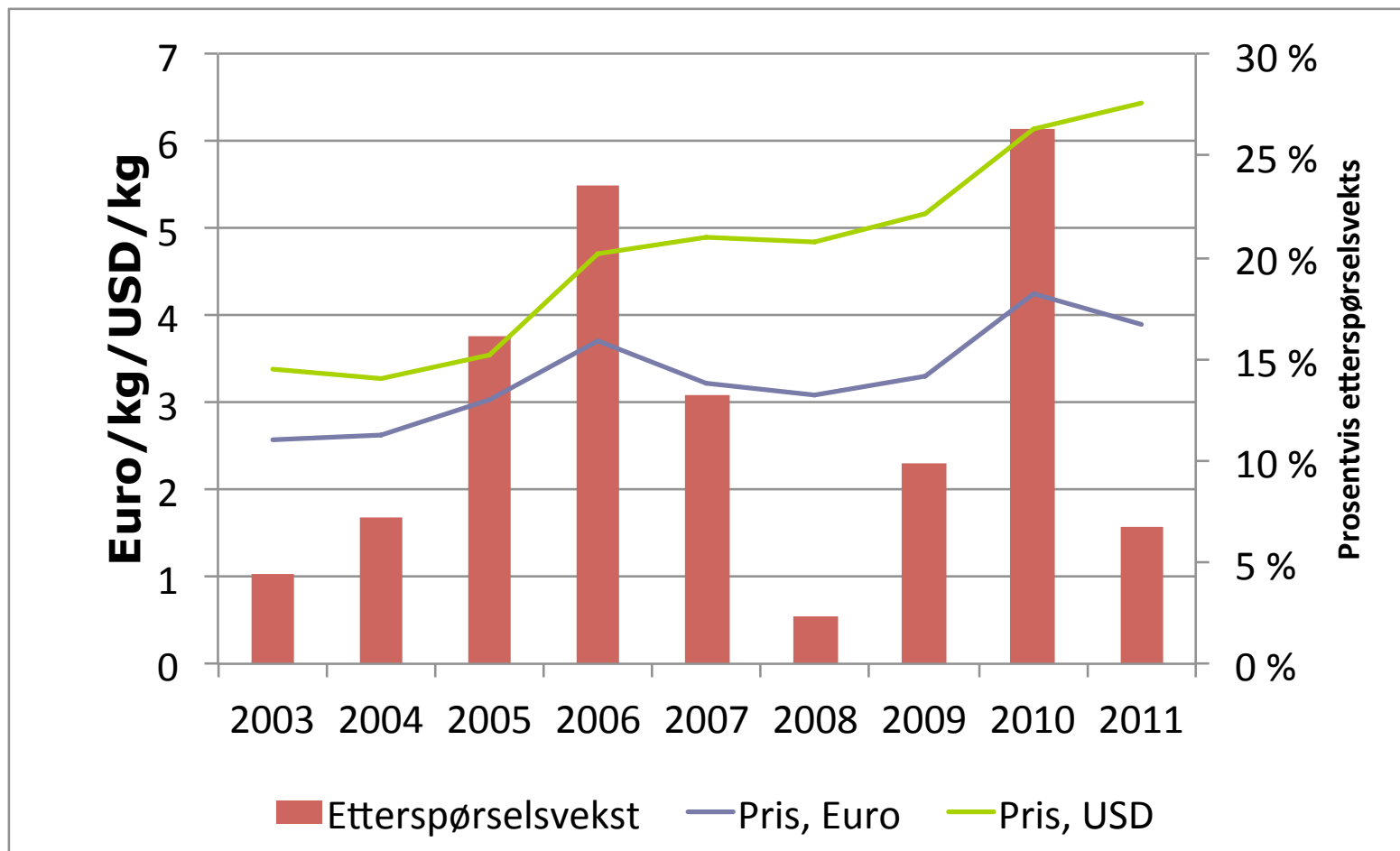
- Markedseffektene av krisen i Chile viser klart hvor sårbar laksemarkedet er fordi det produseres betydelige mengder laks i så få land
- Dette gjør det sannsynlig at laksemarkedet vil forbli volatil utover det en kan forvente på bakgrunn av den biologiske produksjonsprosessen
  - Er Chile tilbake?
    - Den svakere lønnsomheten øker sannsynligheten for at en slipper en ny sykdomskrise
  - Norge nærmer seg produksjonskapasitet, som med dagens konsesjoner og MTB er mest sannsynlig ikke mye over 1.2 mill tonn
    - Teknologiutvikling? Større smolt? Valg neste år?
- Tilbudssiden er usikker i et lenger tidsperspektiv
  - Sterkt produksjonsøkning kan også utfordre den miljømessige bærekraften

Etterspørselen øker

- Etterspørselen er hvor mye laks konsumentene er villig til å kjøpe til forskjellige priser
- Sterk underliggende etterspørselsvekst i laksemarkedet
- Men den er variabel og var svak i 2011

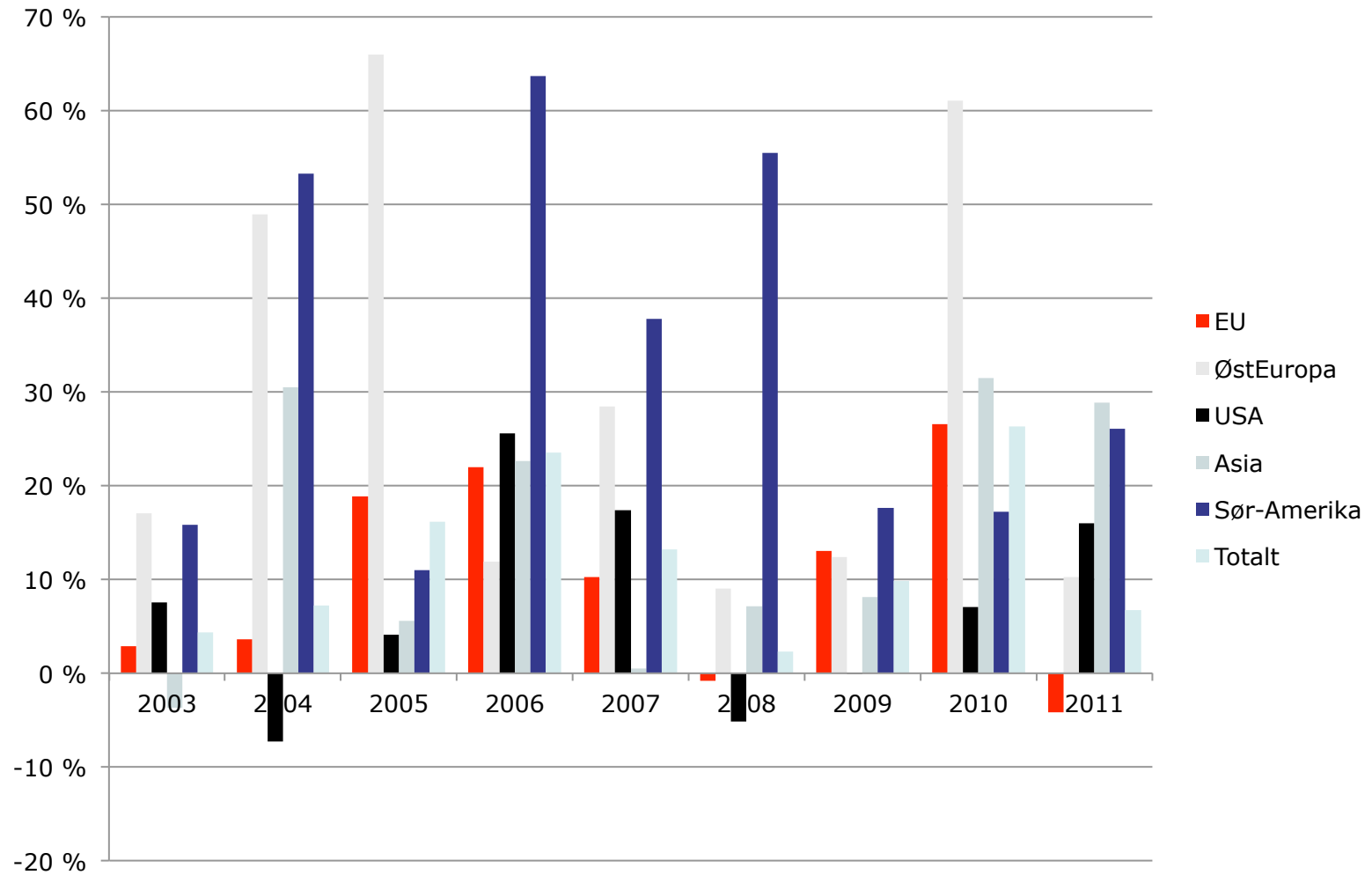
Etterspørselsvekst, globalt

Universitetet
i Stavanger

Etterspørselsveksten varierer mellom regioner

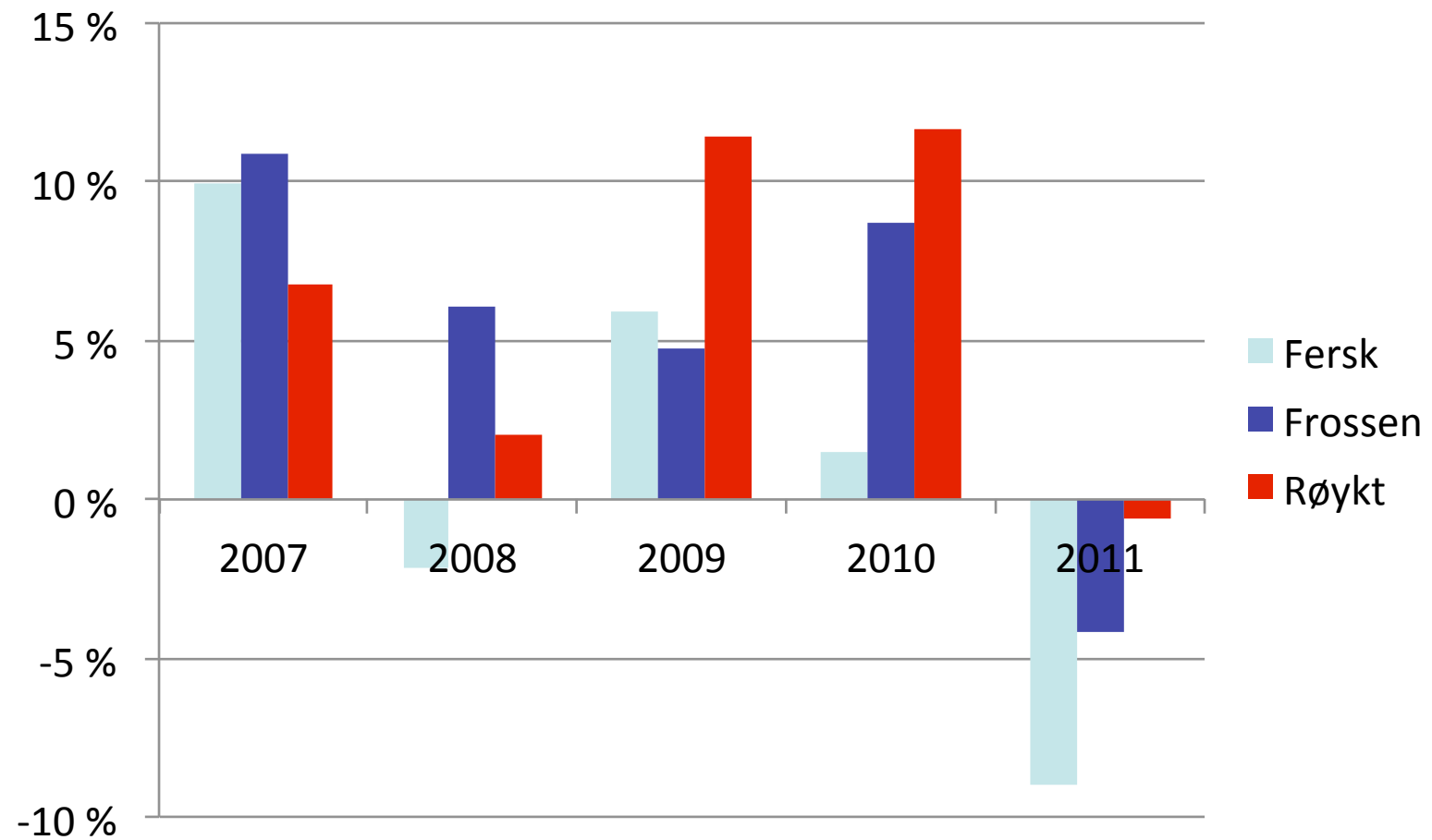

Etterspørselsvekst

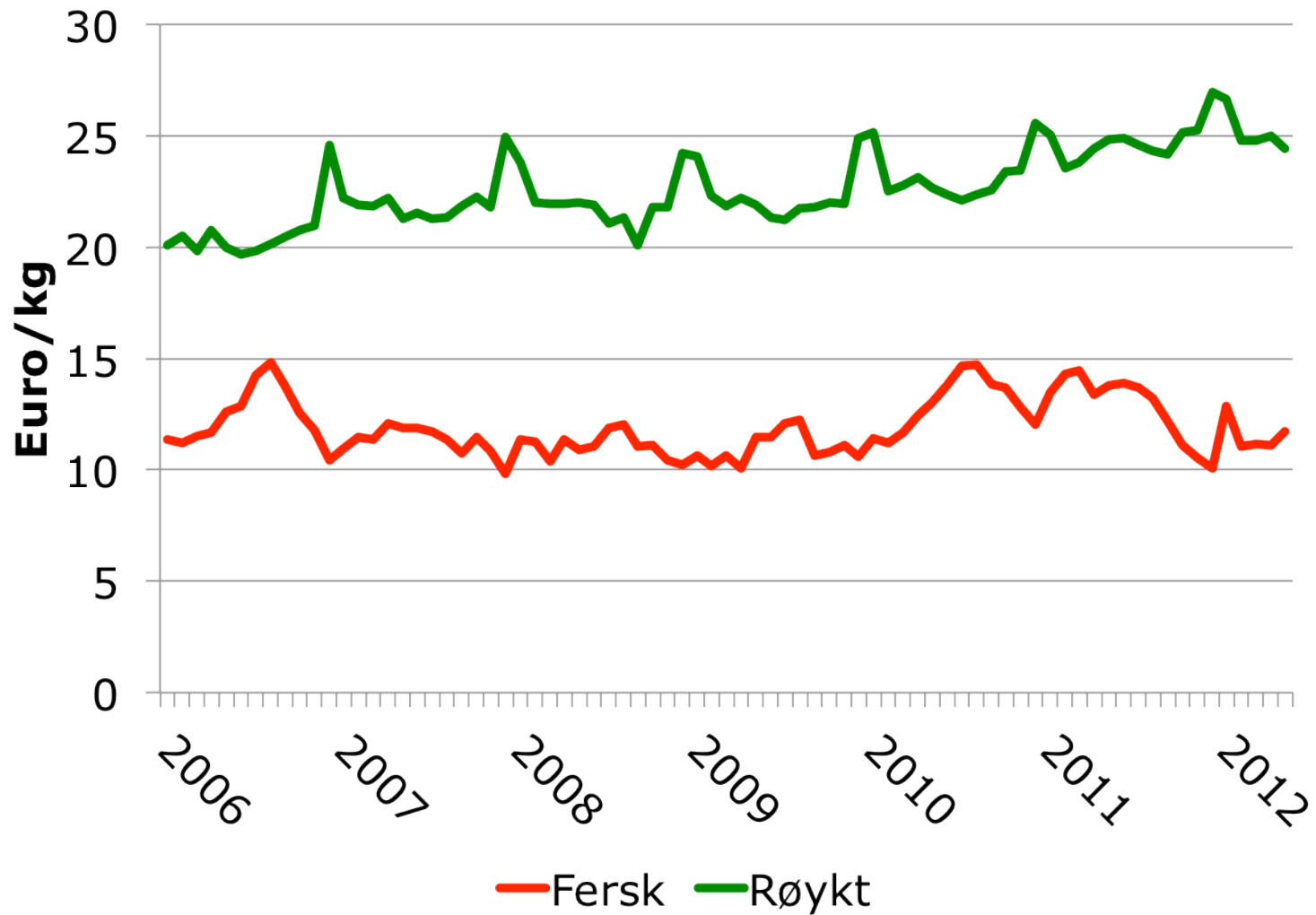

- Årlig etterspørselsvekst har de siste 10 årene vært i gjennomsnitt 12%
  - Dette er mer enn produksjonsveksten, og forklarer hvorfor prisen har økt
- Men i 2011 var etterspørselsveksten betydelig lavere enn produksjonen, først og fremst på grunn av et negativt skift i EU
- Markedsutvilingen fra senhøstes 2011 indikerer at etterspørselsveksten nå er tilbake på vanlige nivå

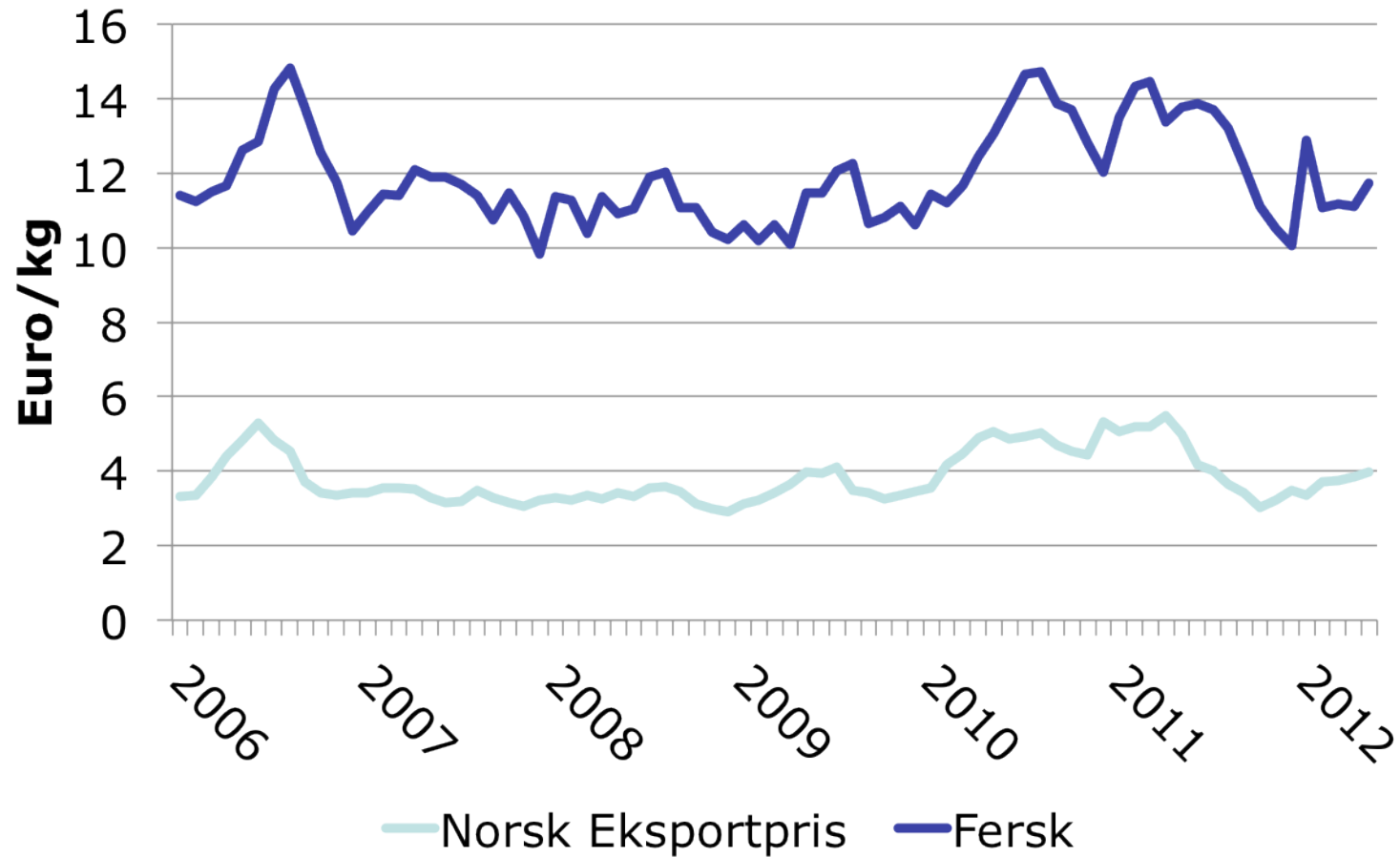
Etterspørselsvekst per segment i Frankrike

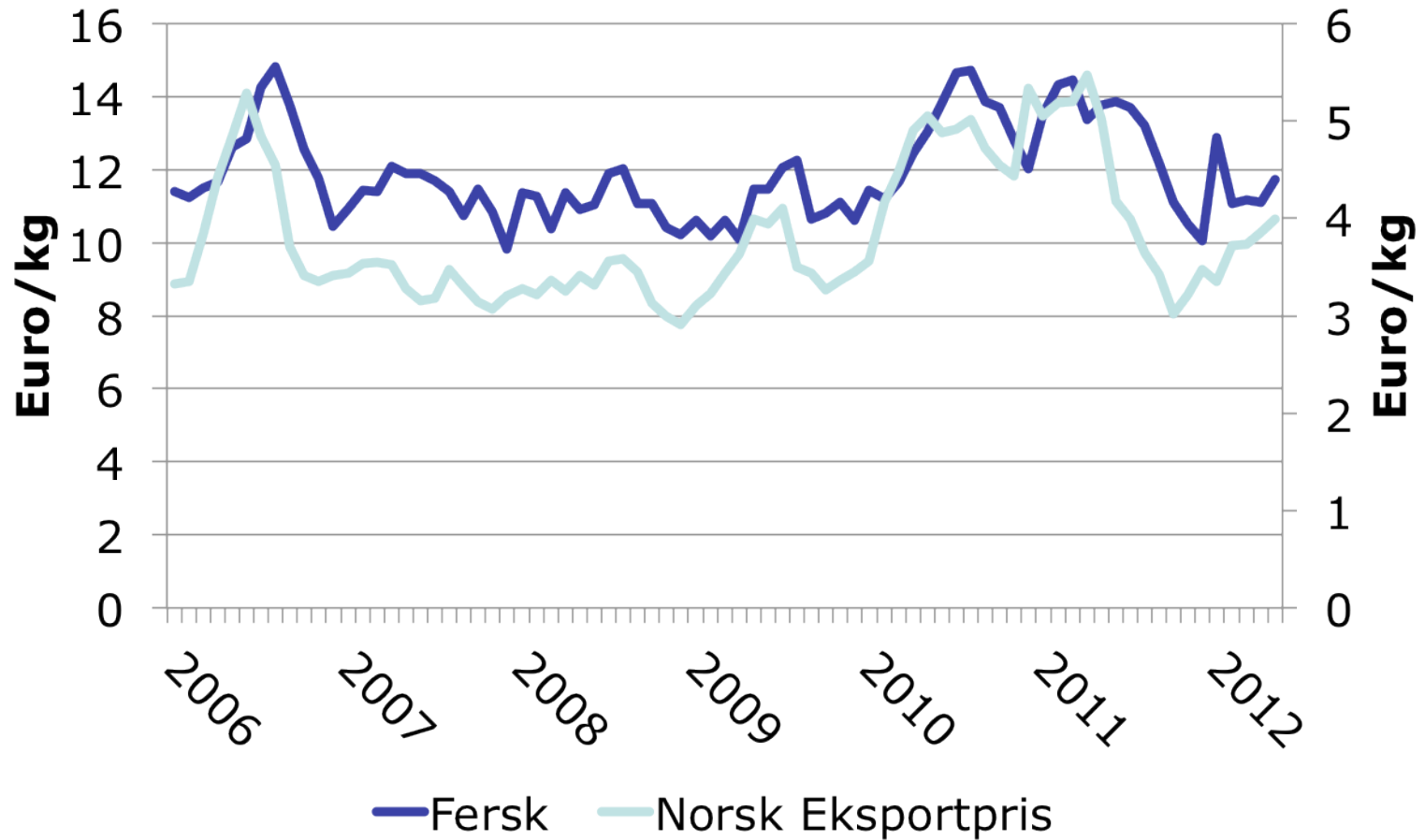
Detaljistpriser i Frankrike

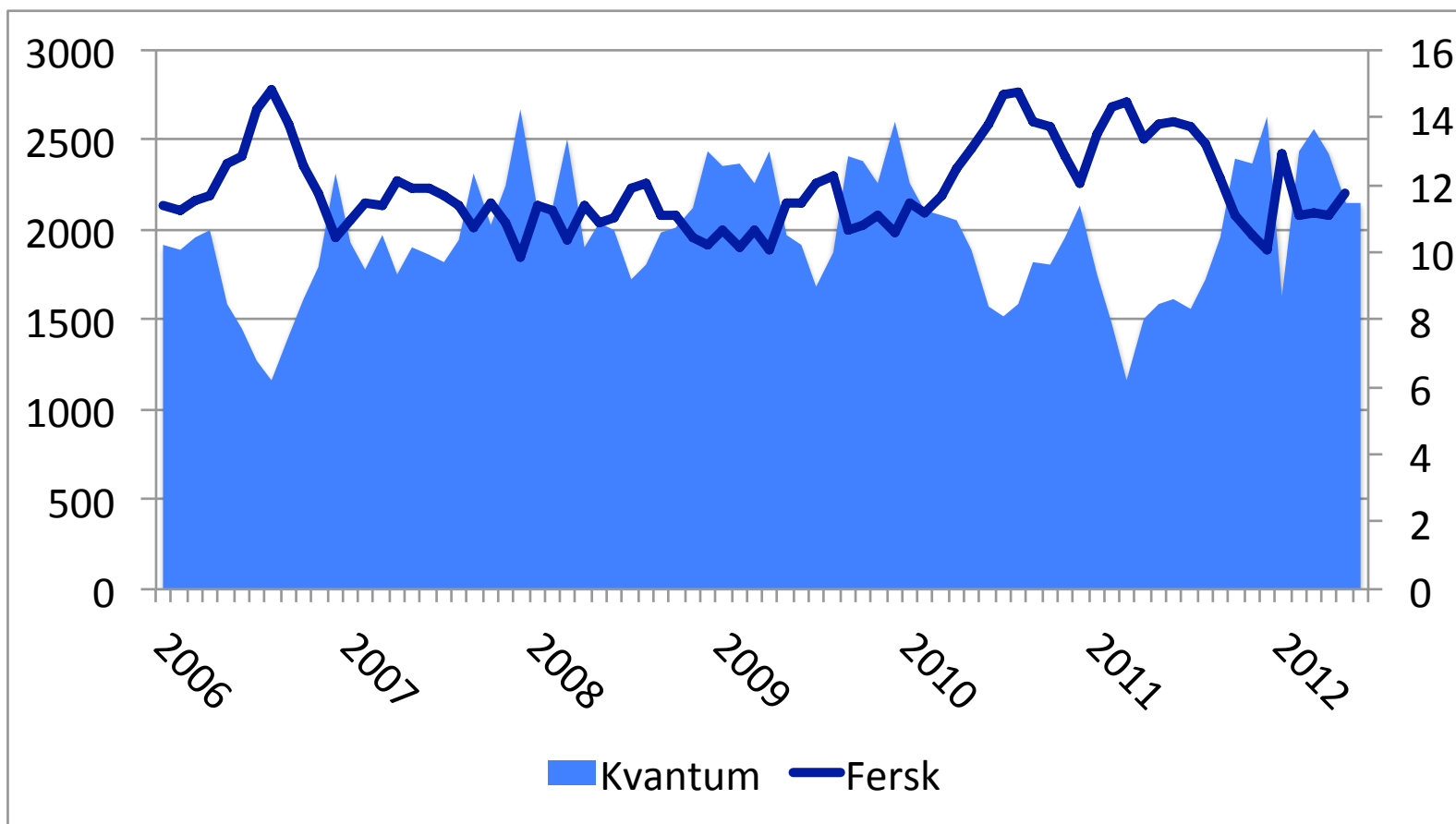
Norsk eksport- og fransk detaljistpris

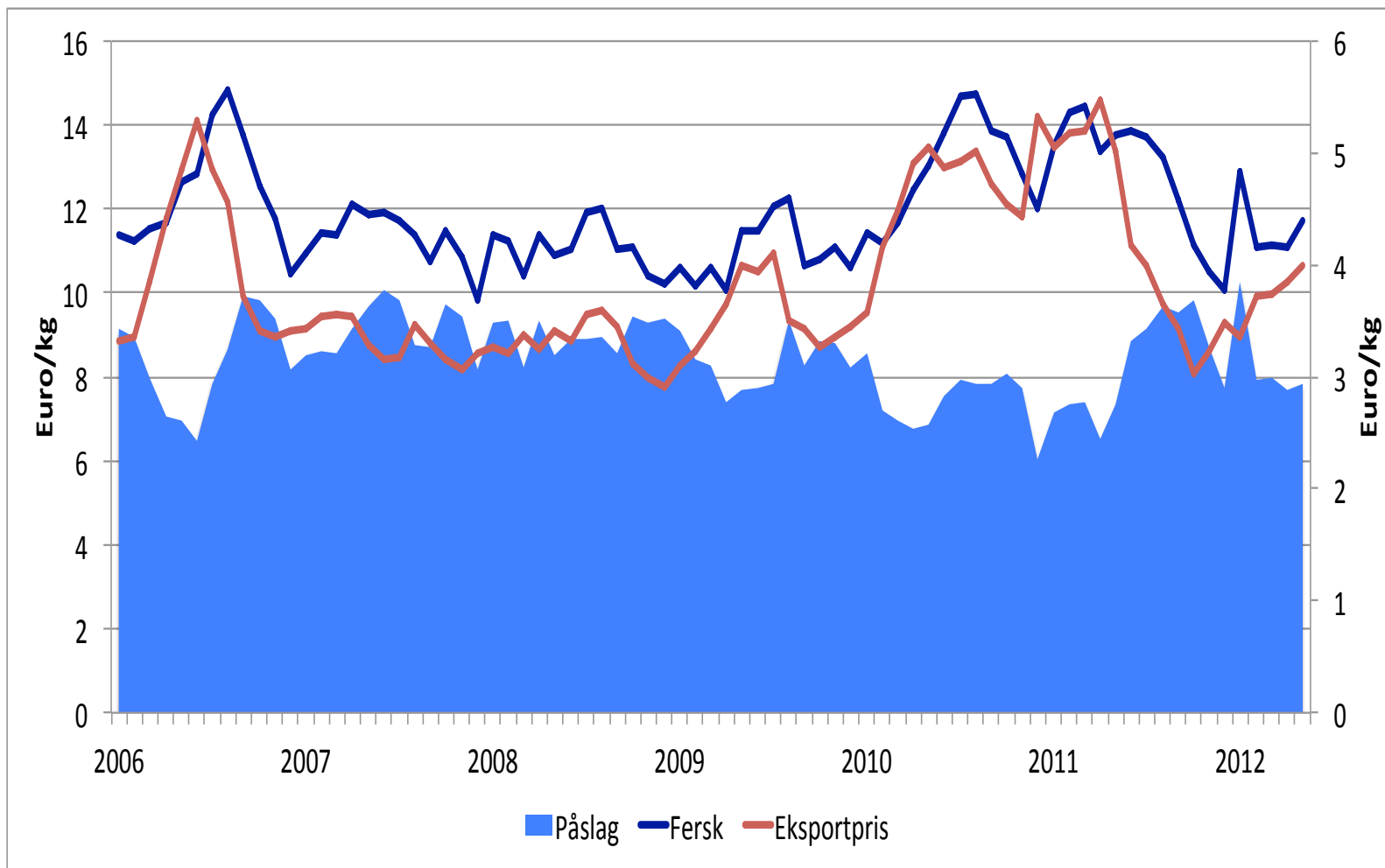
Norsk eksport- og fransk detaljistpris

Fersk laks på detaljnivå i Frankrike

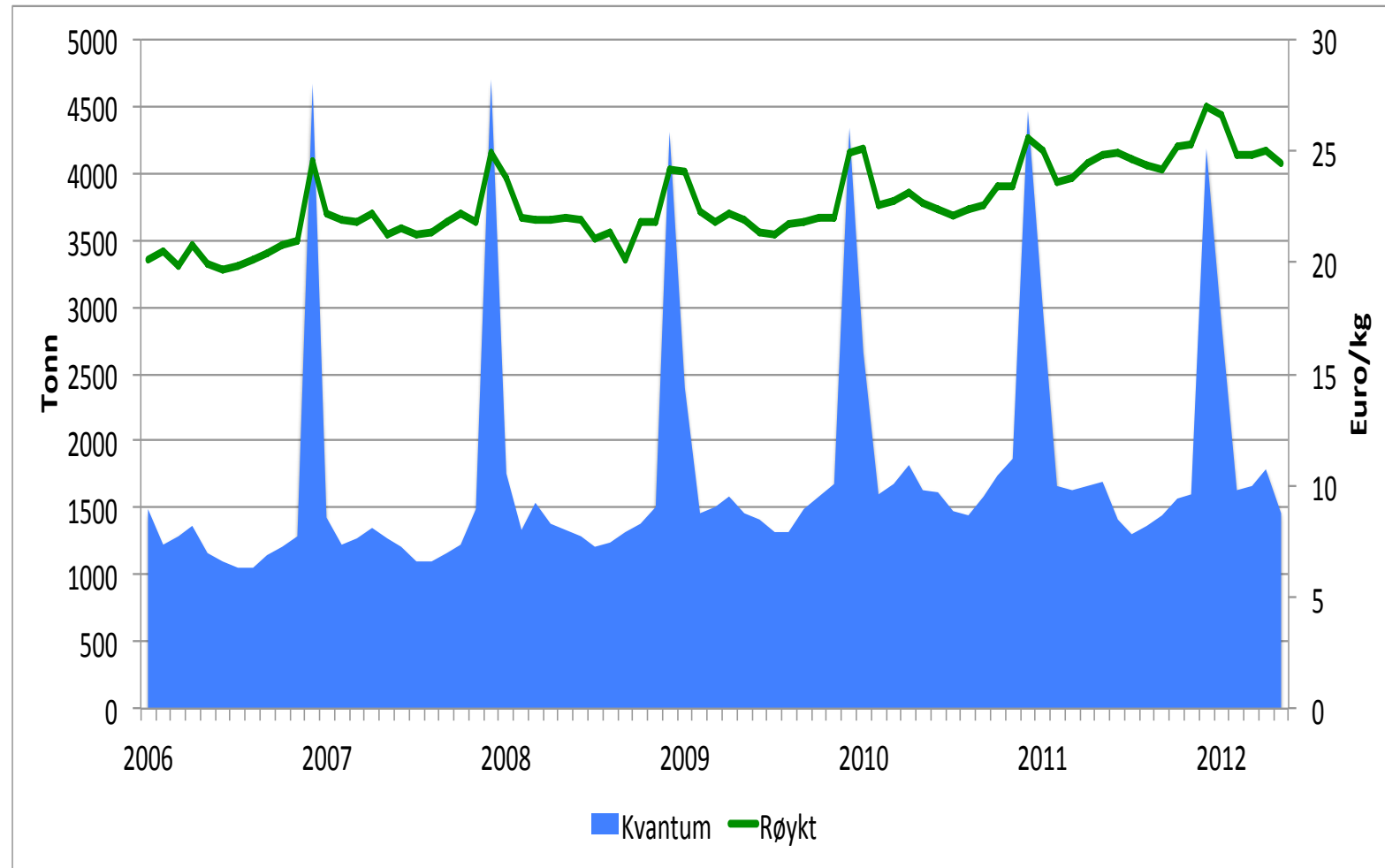
Fersk laks i Frankrike

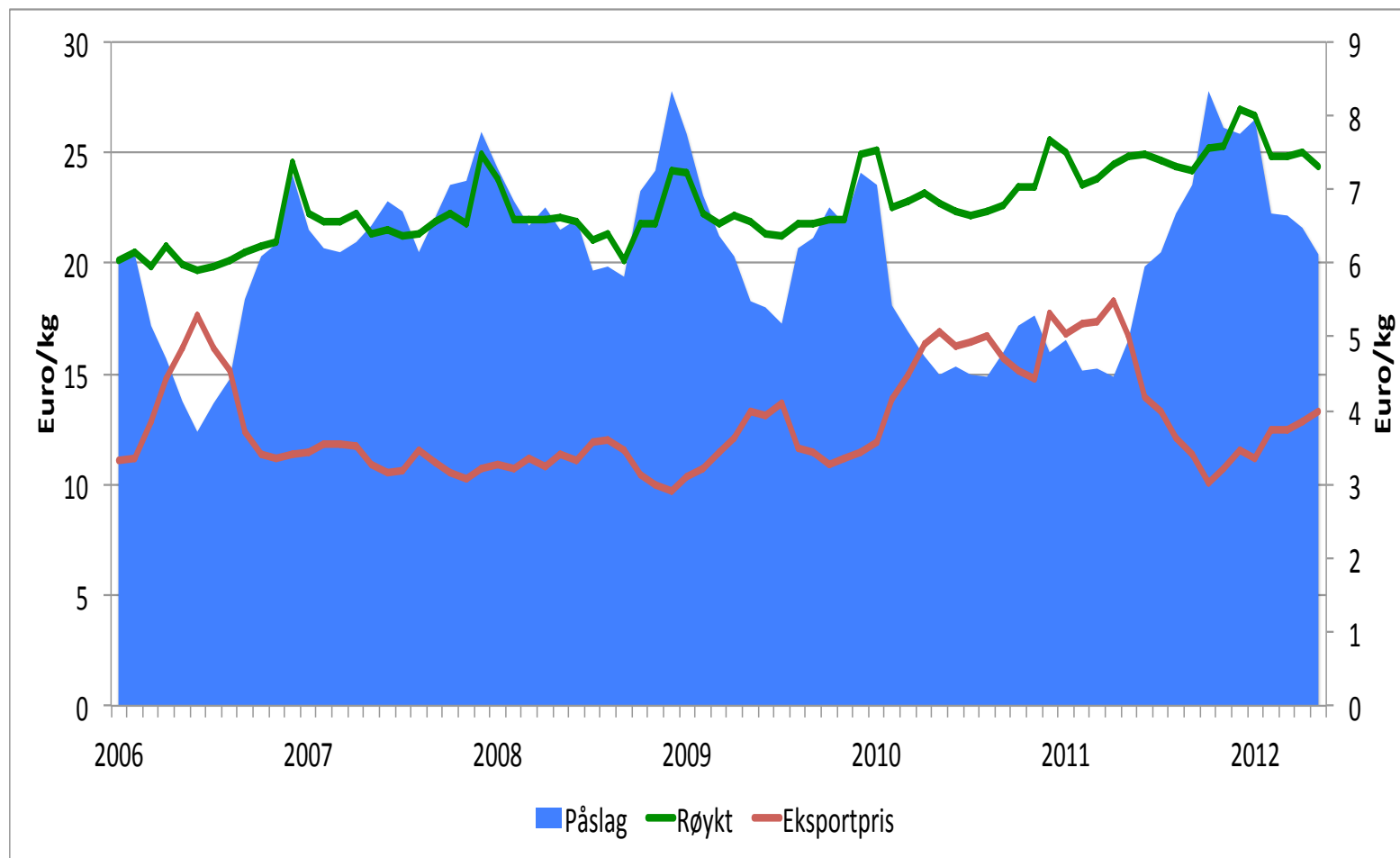
Universitetet
i Stavanger

Røykt laks i Frankrike

Røykt laks i Frankrike

Laksemarkedet er segmentert

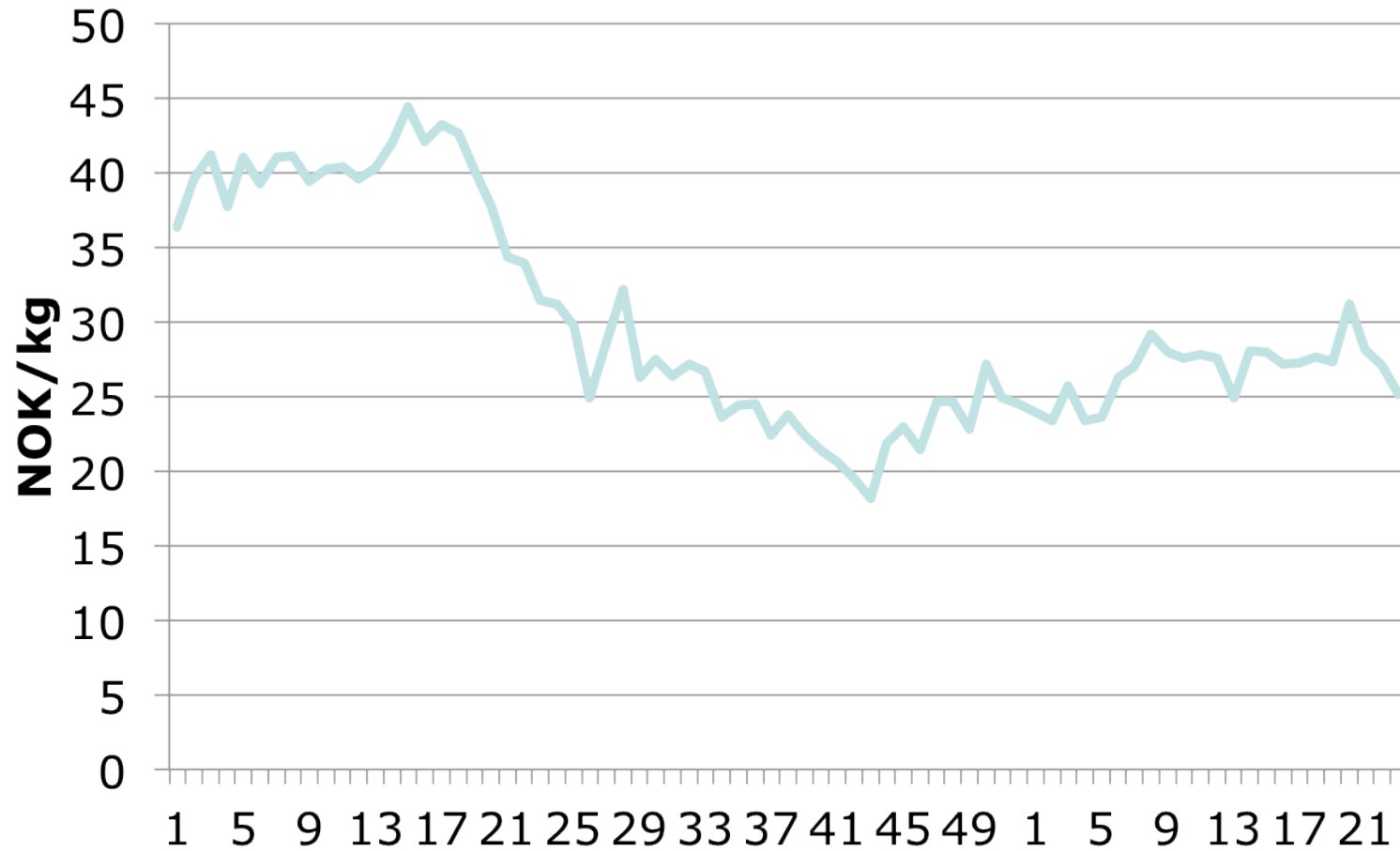

- Utviklingen i både pris og volum varierer sterkt mellom segmenter
- Fersk er det mest dynamiske markedet, og fungerer i stor grad som et klassisk spotmarked
- Røykelaks fremstår som matvareindustri med en vanskelig hovedinnsatsfaktor. Prisoppgangen kommer sakter og prisen vil også komme saktere ned

Universitetet
i Stavanger

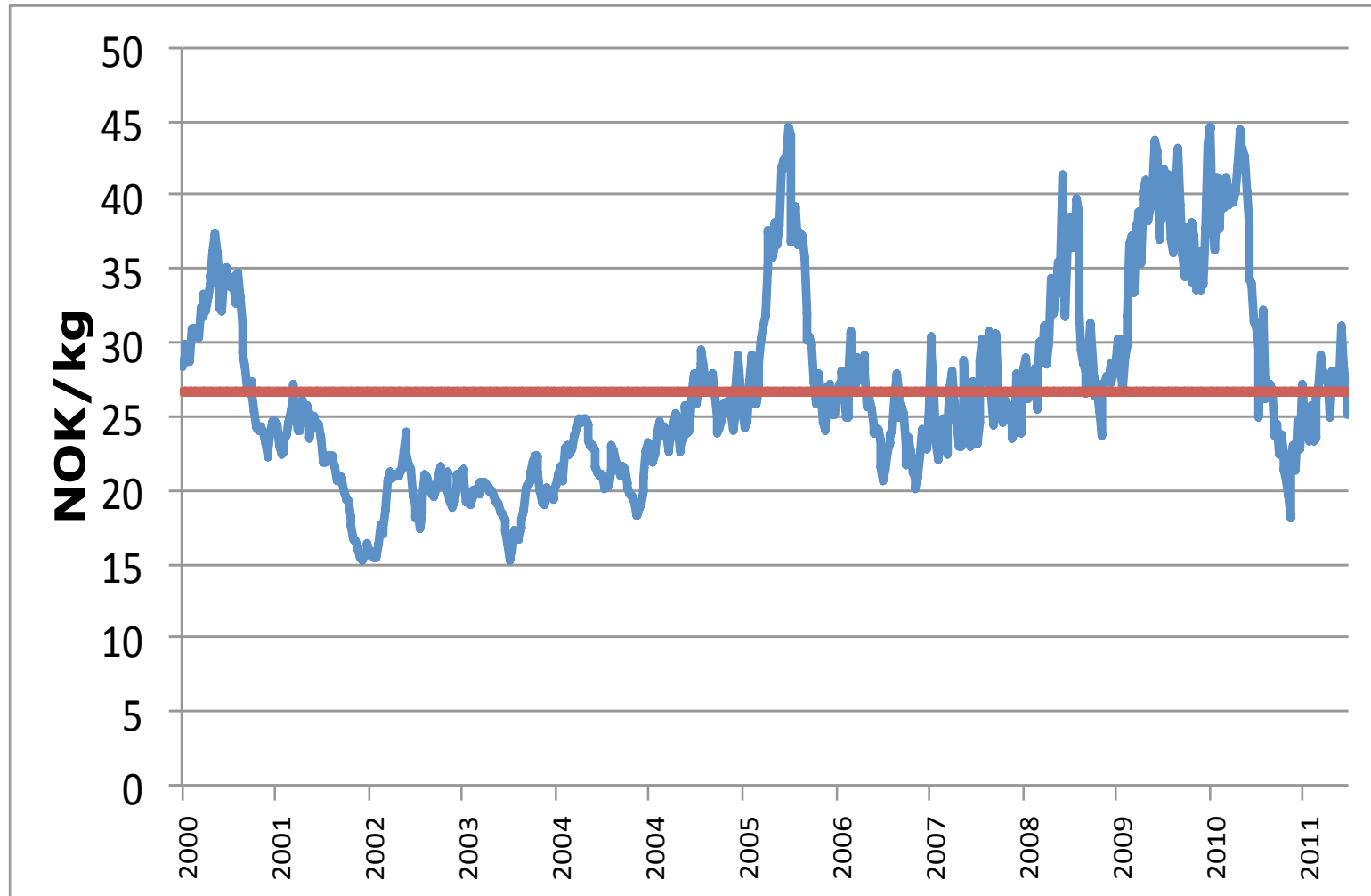
NOS laksepris, 2011-2012

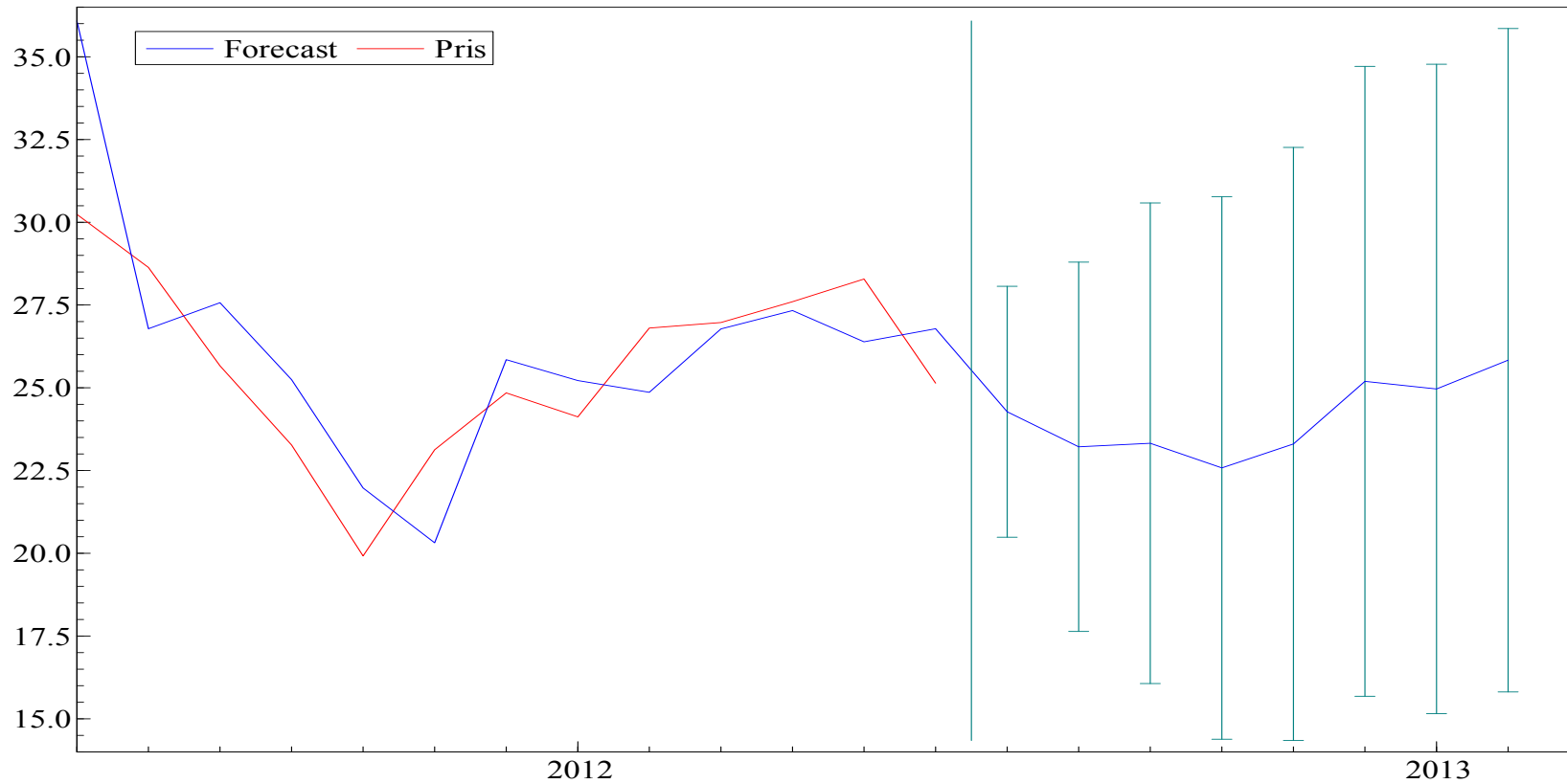

Universitetet
i Stavanger

NOS laksepris

Forecast, NOS laksepris

Konklusjoner

- Lakemarkedet fremstår i dag som om det er tilbake til normalt, og produsert kvantum i 2012 ligger på den langsiktige vekstbanen
  - Men markedet er sjeldent normalt over tid
  - Korreksjonen i 2011 var sterkere enn man kunne forvente, og med en betydelig overkorreksjon
- Med Chile tilbake på over 400k tonn i 2013, ser det ikke ut som om en får overproduksjon
- Så lenge etterspørselsveksten holder seg synes hovedutfordringen på mellomlang sikt å være å produsere nok laks
  - Tilbudssiden er mest usikker og mest sannsynlig den begrensende faktor